22/04/2019

Φράσεις της Μ. Εβδομάδας που χρησιμοποιούμε στην καθημερινότητά μας

/ Ορθόδοξες Προβολές

Πολλές από τις φράσεις που χρησιμοποιούμε στην καθημερινή μας ζωή προέρχονται από τα Ευαγγέλια και τους ύμνους της Μεγάλης Εβδομάδας. Τα πρωτεία ανήκουν στη Μεγάλη Πέμπτη αλλά και οι υπόλοιπες ημέρες έχουν "δανείσει" την γλώσσα μας με αρκετές εκφράσεις.

Ας δούμε ορισμένες από αυτές τις εκφράσεις:

"Ιδού ο Νυμφίος έρχεται".
Το χρησιμοποιούμε για να αναγγείλουμε την άφιξη κάποιου, συχνά και με ειρωνική διάθεση.

"Τα του Καίσαρος τω Καίσαρι".
Προέρχεται από τη φράση "Απόδοτε ουν τα Καίσαρος Καίσαρι και τα του Θεού τω Θεώ". Τη φράση αυτή την χρησιμοποιούμε όταν θέλουμε να δείξουμε οτι πρέπει να υπακούμε στο κράτος ή να δίνουμε στον καθένα ότι του οφείλουμε.

"Γραμματείς και Φαρισαίοι".

Το σωστό είναι “Ουαί υμίν Γραμματείς και Φαρισαίοι υποκριταί” αλλά η φράση χρησιμοποιείται συνήθως για να περιγράψει ομάδες ανάξιων ανθρώπων που κατέχουν θέσεις εξουσίας.

“Η εν πολλαίς αμαρτίαις περιπεσούσα γυνή”.
Την φράση αυτή τη λέμε και μεταφορικά και κυριολεκτικά για να περιγράψουμε τις πράξεις μίας γυναίκας.

“Τριάντα αργύρια”.
Η φράση αυτή επαναλαμβάνεται αρκετές φορές κατά τη Μεγάλη Εβδομάδα αλλά ακούγεται για πρώτη φορά στο κατά Ματθαίον της Μεγάλης Τετάρτης. Χρησιμοποιείται για να περιγράψει την προδοσία με αντάλλαγμα.

“Πριν αλέκτωρ λαλήσει”.
Από τη φράση του Ιησού “Ου φωνήσει σήμερον αλέκτωρ πριν ή τρις απαρνήση μη ειδέναι με”, που προαναγγέλλει την άρνηση του Πέτρου. Στην καθημερινότητά μας αναφερόμαστε με αυτήν σε κάτι που πιστεύουμε ότι θα αποδειχθεί πολύ σύντομα.

“Λάβετε, Φάγετε”.
Η προτροπή που ακούγεται στην πρώτη θεία Ευχαριστία και χρησιμοποιείται με ανάλογο τρόπο.

“Συ είπας”.
Σημαίνει “εσύ το είπες” και χρησιμοποιείται κυριολεκτικά. Την φράση την ακούμε πολλές φορές να την επαναλαμβάνει ο Ιησούς.

“Μάχαιραν έδωσες και μάχαιραν θα λάβεις”.
Από το “Πάντες γαρ οι λαβόντες μάχαιραν εν μαχαίρα αποθανούνται” και σημαίνει πως ό,τι δίνεις παίρνεις.

“Από τον Άννα στον Καϊάφα”
Η σωστή φράση είναι “Απέστειλε αυτόν ο Άννας δεδεμένον προς Καϊάφαν”. Την χρησιμοποιούμε σχεδόν καθημερινά όταν γινόμαστε “μπαλάκι” από τον έναν “υπεύθυνο” στον άλλο, για να εξυπηρετηθούμε.

“Διαρρηγνύει τα ιμάτιά του”
Συνήθως χρησιμοποιείται όταν κάποιος διεκδικεί με πάθος το δίκιο του. Την ακούμε και ως “σκίζει τα ρούχα του”, αλλά συχνά έχει και ειρωνικό χαρακτήρα που τονίζει την υπερβολική αντίδραση κάποιου που υποκρίνεται τον αδικημένο.

“Αγαπάτε αλλήλους”
Από τη φράση-προτροπή του Ιησού για ενότητα και αγάπη μεταξύ των μαθητών

και κατ’ επέκταση όλων των ανθρώπων : “Εντολήν καινήν δίδωμι υμίν ίνα αγαπάτε αλλήλους”

“Ήγγικεν η ώρα”
Το λέμε όταν φτάνει μια μεγάλη στιγμή, εμπενυσμένο από το «άγωμεν, ήγγικεν η ώρα και ο υιός του ανθρώπου παραδίδοται, ίνα δοξασθή…”, που είπε ο Ιησούς.

“Επί ξύλου κρεμάμενος”
Η φράση χρησιμοποιείται για να περιγράψει τη δύσκολη θέση που βρίσκεται κάποιος όταν δεν υπάρχει κανείς και τίποτα να τον βοηθήσει. Προφανώς συνδέεται με την αντίστοιχη θέση του Ιησού πάνω στο Σταυρό.

“Ου γαρ οίδασι τι ποιούσι”
Σημαίνει “δεν ξέρουν τι κάνουν” και προέρχεται από τη μεγαλοσύνη του Ιησού τη στιγμή που οι άνθρωποι τον σταύρωναν! Εκείνος νιώθοντας την ανάγκη να τους υπερασπιστεί είπε τη φράση αυτή στον Πατέρα Του!

“Μνήσθητί μου Κύριε”
Από τις πιο συνηθισμένες εκφράσεις. Ακούστηκε από τον ληστή που ήταν δεξιά Του Κυρίου. Την λέμε όταν μας συμβαίνει κάτι τρομακτικό, όταν αγανακτούμε ή όταν ξαφνιαζόμαστε!

“Τετέλεσται”
Σημαίνει ” ήρθε το τέλος” και ήταν η τελευταία φράση του Ιησού, πάνω στο σταυρό.

“Ανάστα ο Κύριος”.
Με αυτήν αναφερόμαστε στην μεγάλη φασαρία. Προφανώς συνδέεται με τις θορυβώδεις εκδηλώσεις της Ανάστασης σε πολλά μέρη της Ελλάδας.

“Και βάλω τον δάκτυλόν μου εις τον τύπον των ήλων”, “Ειρήνη Ημίν”, Άπιστος Θωμάς.
Και οι τρεις εκφράσεις προκύπτουν από την δυσπιστία του Αποστόλου Θωμά να δεχτεί την Ανάσταση του Κυρίου. Η πρώτη χρησιμοποιείται για να δηλώσει τις χειροπιαστές αποδείξεις αλλά και την αλήθεια ενός γεγονότος. Το “ειρήνη ημίν”, το λέμε για να επαναφέρουμε την ηρεμία μετά από μία ένταση και ο “άπιστος Θωμάς” περιγράφει τους ανθρώπους που αρνούνται να πιστέψουν σε κάτι, ακόμη κι αν πολλές φορές είναι μπροστά στα μάτια τους!